

शहिद लखन गाउँपालिकाको सातौँ गाउँ सभामा गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष इन्दिरा तिवारी ज्यूले प्रस्तुत गर्नु
भएको बजेट बक्तव्य

मिति: २०७७।०३।१० गते

सम्माननीय सभाध्यक्ष महोदय,

विश्वव्यापी कोरोना महामारीका कारण उत्पन्न असामान्य परिस्थितिका बीच शहिद लखन गाउँपालिकाको यस गरिमामय गाउँसभामा शहिद लखन गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष तथा बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको संयोजकको हैसियतले आर्थिक वर्ष २०७७।०७८ को बजेट प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

सर्वप्रथम लोकतान्त्रिक आन्दोलन, सशस्त्र संघर्ष, परिवर्तन, क्रान्ति, सामाजिक तथा मुक्ति आन्दोलनमा आफ्नो अमूल्य जीवन उत्सर्ग गर्नु हुने सम्पूर्ण ज्ञात-अज्ञात सबै आदरणीय अमर शहीदहरूलाई स्मरण गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछु। अग्रगामी परिवर्तनका आन्दोलनमा नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्ने अग्रज नेताहरूप्रति हार्दिक सम्मान व्यक्त गर्दछु, नेपाली समाजको रुपान्तरणमा उहाँहरूले पुऱ्याउनु भएको महान योगदानको पुनःस्मरण गर्न चाहन्छु।

सम्माननीय सभाध्यक्ष महोदय

हाल कोभिड-१९ महामारिका कारण विश्वभरी लाखौँ मानिसको ज्यान गइसकेको छ, अरु लाखौँ सक्रमित छन्, यस महामारीबाट जीवन गमाउने सम्पूर्ण नेपाली तथा सम्पूर्ण मानव समुदाय प्रति गहिरो समवेदना व्यक्त गर्दछु। कोरोना संक्रमण भई उपचाररत सम्पूर्ण दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरूको शीघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछु ।

कोरोना माहामारीका विरुद्ध अग्रपंतीमा संघर्षरत सबै स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षाकर्मी तथा यस अभियानमा खटिएका राष्ट्रसेवक, जनप्रतिनिधि, शिक्षक र सम्पूर्ण नागरिकहरूप्रति हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

विश्वभरी माहामारीका रुपमा फैलिइरहेको कोरोना भाइरसबाट यस गाउँपालिका पनि अछुतो रहन सकेको छैन। भारत लगायतका विभिन्न देशमा रहनु भएका यस गाउँपालिका बासीहरू लकडाउनको कारण आफ्नो रोजगारी गुमाई स्वदेश फर्की गाउँपालिकाले व्यवस्थापन गरेको विभिन्न क्वारेन्टाइनहरूमा रहदै आउनु भएको छ। हाल सम्म शहीद स्मृति मा.वि. क्वारेन्टाइनमा रहनु भएका वडा नं. ७ र ८ का ७ जना, भगवती हिमालय मा.वि. क्वारेन्टाइनमा रहनु भएका वडा नं. ६ का २ जना र महारुद्र आ.वि. क्वारेन्टाइनमा रहनु भएका वडा नं. ४ का १ जना गरी जम्मा १० जना दाजुभाइहरू कोरोना संक्रमण भई हाल ४ जना गोरखा अस्पतालको आइसोलेसनमा र ६ जना गोरखा क्याम्पसको आइसोलेसनमा उपचाररत हुनुहुन्छ। उहाँहरूको शीघ्र स्वास्थ्यलाभको कामना गर्दछु।

आगामी आर्थिक वर्षको बजेट नयाँ परिस्थितिले सिर्जान गरेको चुनौतीलाई सामना गर्ने र प्राप्त अवसरलाई उपयोग गर्ने तर्फ केन्द्रित रहनुपर्नेमा म लगायत गाउँपालिकाका सम्पूर्ण जनप्रतिनिधिहरू सजग रहेका छौँ। यस अवस्थामा गाउँपालिकालाई आत्मनिर्भर बनाउन र विकासको बाटोमा लैजाने गरी मैले बजेट तर्जुमा गरेको छु।

सम्माननीय सभाध्यक्ष महोदय

बजेट तर्जुमा गर्दा मैले नेपालको संविधान र कानूनहरू, संघीय सरकारको नीति तथा कार्यक्रम, गण्डकी प्रदेश सरकारको नीति तथा कार्यक्रम, यस गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम, पन्ध्रौं योजना र दीगो विकास लक्ष्य र यस भन्दा अधिका अनुभवहरूलाई समेत आधार बनाएको छु। साथै नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयको मार्गदर्शन तथा गण्डकी प्रदेश सरकारको मार्गदर्शन, राजस्व परामर्श समिति, स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति, गाउँ कार्यपालिका तथा विषयगत समिति, जनप्रतिनिधिहरूको अनुभाव तथा विचारहरू, विज्ञ समूह, विभिन्न सरकारी तथा गैह्र सरकारी संघ, संस्थाहरू, पत्रकार, शिक्षक, विद्वतवर्ग तथा गाउँपालिका बासीहरूको सुझाव समेतलाई ध्यानमा राखेको छु।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब, म यस गाउँपालिकाले चालु आ.व. मा गरेका महत्वपूर्ण कार्यहरूको संक्षिप्त जनकारी गराउन चाहन्छु। कोरोना भाइरस रोकथाम, नियन्त्रण तथा उपचारका लागि प्रकोप व्यवस्थापन कोष स्थापना गरी रु. २५लाख जम्मा गरिसकेछ। गाउँपालिका अन्तर्गतका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा स्वास्थ्य सुरक्षा सामग्री खरिद, विभिन्न वडाहरूमा मास क्वारेन्टाइन स्थल व्यवस्थापन, लकडाउन प्राभावितहरूलाई राहत वितरण गर्ने कार्यमा खर्च गरिएको जानकारी गराउदछु।

चालु आर्थिक वर्षमा ९ किलोमिटर सडक ग्राभेल गरिएको छ भने ९६ किलो मिटर सडक स्तरोन्ती गरिएको छ। त्यसै गरी १९ किलोमिटर नयाँ सडक ट्रयाक खोल्ने काम भएको छ।

"एक घर एक धारा" कार्यक्रम अन्तर्गत यस वर्ष १९ वटा खानेपानी आयोजना सम्पन्न भएको छ। जसबाट १ हजार भन्दा बढी घरधुरी लाभान्वित भएका छन्।

चालु आ.व. मा २५ वटा सामुदायिक भवनहरू निर्माण भएका छन् जसबाट समुदाय स्तरका विभिन्न कार्यहरू गर्न सहज भएको छ।

प्रत्येक वडाका मुख्य सडकहरूको डि.पि.आर गर्ने कार्यक्रम अन्तर्गत चालु आ.व. मा १० वटा सडकहरूको डि.पि.आर. निर्माण गर्ने कार्य सम्पन्न भई सकेको छ।

चालु आ.व. मा कृषि विकास कार्यक्रम अन्तर्गत जग्गा भाडामा लिई व्यवसायिक कृषि कार्यक्रम संचालन गर्ने ९ वटा फर्म तथा समूहहरूलाई २५ % जग्गा भाडा अनुदान दिइएको छ भने तरकारीका २ वटा, अदुवा वेसारका ४ वटा र केराका २ वटा पकेट क्षेत्र विस्तार गरिएको छ। खेती योग्य जमिनहरूमा १२ वटा साना सिंचाइका कार्यक्रमहरू संचालन गरी उपादकत्वमा वृद्धि गर्ने लक्ष्य राखिएको छ।

शिक्षा विकास कार्यक्रम तर्फ यस आ.व.मा गाउँपालिका भित्र १ वटा प्राविधिक विद्यालयको स्थापना भई हाल संचालनमा रहेको छ। यसै वर्षबाट कक्षा ८ को अतिरिक्त कक्षा ५ को समेत गाउँपालिका स्तरिय परीक्षा संचालन भई नजिता प्रकाशनको काम समेत सम्पन्न भएको छ जुन गोरखा जिल्लामा नै पहिलो कामको थालनि भएको जानकारी गराउन चाहन्छु। साथै यस आ.व.मा १ वटा विद्यालयमा पुस्तकालय स्थापना, २ वटा विद्यालयमा विज्ञान प्रयोगशाला स्थापना, ३ वटा विद्यालयमा आइ सि टि ल्याब स्थापना तथा ३ वटा विद्यालयमा छात्रा मैत्री शौचालयको निर्माण भएको छ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म आगामी आर्थिक वर्षको स्रोत अनुमान प्रस्तुत गर्न गइरहेको छु ।

राजस्व परामर्श समितिको बैठकबाट आगामी आ.व. मा अन्तरिक श्रोतबाट १ कोरड १ लाख रुपैयाँ राजस्व प्राप्त हुने अनुमान गरिएको छ। त्यसैगरी संघीय सरकारको राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने मूल्य अभिवृद्धि करबाट ७ करोड ९७ लाख २ हजार ४ सय ५७ रुपैयाँ र प्रदेश सरकारको राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने सवारी साधन कर बापत ४३ लाख २९ हजार प्राप्त हुने अनुमान गरेको छु ।

त्यसै गरी अन्तरसरकारी वित्तिय हस्तान्तरण अन्तर्गत संघीय सरकारबाट समानिकरण अनुदान तर्फ १४ करोड ७६ लाख र शसर्त अनुदान तर्फ २२ करोड ५६ लाख प्राप्त हुने अनुमान गरिएको छ। त्यसै गरी गण्डकी प्रदेश सरकारबाट समानिकरण अनुदानबाट १ करोड २४ लाख ९ हजार, शसर्त अनुदानबाट ५० लाख, समपुरक अनुदानबाट ५० लाख र प्रशासनीक भवन अनुदान तर्फ ५० लाख प्राप्त हुने अनुमान गरेको छु ।

त्यसै गरी चालु आ.व. मा खर्च हुन नसकेका आयोजनाहरूबाट ३ करोड बराबरको रकम मौज्जात रहने अनुमान गरेको छु ।

यसरी सबै अन्तरीक आय, राजस्व बाँडफाँड, अन्तरसरकारी वित्तिय हस्तान्तरण र नगद मौज्जात गरी आगामी आ.व.को लागि कुल जम्मा ५२ करोड ४७ लाख ४० हजार ४ सय ५७ रुपैया बराबरको आय हुने अनुमान गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म आगामी आ.व.को व्यय अनुमान प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

आगामी आ.व. मा कुल बजेट मध्ये चालु खर्च तर्फ २१ करोड २२ लाख २५ हजार रुपैया र पूजीगत खर्च तर्फ ३१ करोड २५ लाख १५ हजार ४ सय ५७ रुपैयाँ खर्च हुने अनुमान गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

हाल विश्व भरि नै कोरोना भाइरसको महामारीले विश्व नै आक्रान्त रहेको छ। कोरोना भाइरसको रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि रु १ करोड २० लाख रुपैया विनियोजन गरेको छु ।

गाउँपालिकाको प्रशासनिक भवन निर्माण गर्न १ करोड २५ लाख विनियोजन गरेको छु, त्यसै गरी गाउँपालिकाको बहुउद्देशिय सभाहल निर्माणका लागि रु. ७५ लाख विनियोजन गरेको छु । गाउँपालिका भित्रका क्षेत्रहरूमा कृषि बजार पूर्वाधार निर्माणका लागि २५ लाख रुपैया विनियोजन गरेको छु । त्यस्तै गाउँपालिकाको केन्द्रमा सुरक्षा व्यवस्थापनलाई मध्य नजर गर्दै गाउँपालिकाको केन्द्रमा प्रहरी कार्यालय स्थापना गर्न जग्गा व्यवस्थापनको लागि २० लाख रुपैया र प्रथम शहिद लखन थापा किल्लाको पूर्वाधार विकासका लागि जग्गा व्यवस्थापन गर्न ६० लाख विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

सबै वडाका मुख्य सडकहरुको स्तरोन्तीका लागि १ करोड २८ लाख २५ हजार विनियोजन गरेको छु। गाउँपालिकाको मुख्य सडकको रूपमा रहेको ढुंगागाडे बुंकोट नामजुङ्ग घैरुङ्ग ताक्लुङ्ग मनकामना रामशाह घाट सडक अन्तर्गत नामजुङ्ग घैरुङ्ग तिनमाने मनकामना सडक खण्डको स्तरोन्नतीका लागि १५ लाख विनियोजन गरेको छु।

सभाध्यक्ष महोदय,

गाउँपालिका अन्तर्गतका कार्यलयहरुको भवन सुदृढिकरण गर्ने कार्यक्रम अन्तर्गत मनकामना आयुर्वेद औषधालयको भवन मर्मतका लागि ५ लाख, वडा नं. ५ र ७ को भवन निर्माणका लागि १ करोड २५ लाख विनियोजन गरेको छु। धार्मिक तथा पर्यटकिय क्षेत्रको रूपमा परिचित मनकामना मन्दिरक्षेत्रको वारेमा जानकारी दिन वडा नं. २ मा पर्यटन सुचना केन्द्र स्थापना गर्न २५ लाख विनियोजन गरेको छु।

सभाध्यक्ष महोदय,

वैदेशिक रोजगारीमा रहनु भएका दाजुभाई तथा दिदी बहिनीहरु मध्ये कोरोना भाइरसको कारण रोजगारी गुमाउनु भएका गाउँपालिका बाँसीहरुलाई देश भित्रनै स्वरोजगारी सिर्जना गर्न तथा कृषि तथा पशु उत्पादनमा गाउँपालिकालाई आत्मनिर्भर बनाउन कृषि विकास कार्यक्रम अन्तर्गत ७० लाख र पशु विकास कार्यक्रम अन्तर्गत ७० लाख विनियोजन गरेको छु।

सभाध्यक्ष महोदय,

गाउँपालिकाको शिक्षा क्षेत्रको विकास गर्न र सामुदायिक विद्यालयहरुको शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्न १ करोड ४० लाख रुपैया विनियोजन गरेको छु।

स्वास्थ्य चौकीमा नियमित रूपमा गर्भ जाच गरी स्वास्थ्य चौकीमा नै सुरक्षित रूपमा सुत्केरी हुने महिलाहरुलाई सुत्केरी प्रोत्साहन भत्ता वितरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएको छु। स्वास्थ्य क्षेत्रको सुधार तथा विकासका लागि ८५ लाख रुपैया बजेट विनियोजन गरेको छु, भने गाउँपालिका स्तरिय अस्पताल निर्माण कार्यका लागि १५ लाख रुपैया विनियोजन गरेको छु।

सभाध्यक्ष महोदय,

गाउँपालिका भित्रका महिलाहरुको सिप विकास तथा क्षमता विकासका लागि महिला विकास कार्यक्रम अन्तर्गत २५ लाख रुपैया विनियोजन गरेको छु भने दलित उत्थान कार्यक्रम अन्तर्गत ९ लाख रुपैया विनियोजन गरेको छु। जनजाती तथा सिमान्तकृत समुदाय र अपाङ्ग लक्षित कार्यक्रमका लागि ४ लाख ५० हजार रुपैया विनियोजन गरेको गरिमामय सभामा जानकारी गराउनु चाहन्छु।

सभाध्यक्ष महोदय,

कार्यालय संचालन तथा व्यवस्थापनका लागि ७ करोड ६३ लाख रुपैया विनियोजन गरेको छु। लखन स्मृती कार्यक्रम संचालन, गुठी पंचमी कार्यक्रम तथा माघे संक्रान्ति कार्यक्रम संचालनका लागि १० लाख विनियोजन गरेको छु भने शहिद लखन रेडियो कार्यक्रमका लागि ३ लाख रुपैया विनियोजन गरेको छु। विभिन्न संघ संस्था अनुदानका लागि ९ लाख रुपैया विनियोजन गरेको छु भने कार्यालयको सुशासन प्रवर्धनका

लागि ३० लाख रुपैया विनियोजन गरेको छु। साथै खेलकुद विकास कार्यक्रमका लागि २ लाख र गाउँपालिकामा विद्युतिकरणका लागि ५ लाख रुपैया विनियोजन गरेको छु।

सभाध्यक्ष महोदय,

मनकामना क्षेत्रमा सिढि बाटो निर्माणका लागि ४ लाख रुपैया र लखन थापा किल्लामा पूर्वाधार विकासका लागि १० लाख रुपैया विनियोजन गरेको छु। साथै वडाका जनताका आवश्यकता र मागहरू सम्बोधन गर्नका लागि ४ करोड ९५ लाख विनियोजन गरेको छु, साथै प्रत्येक वडाहरूबाट टोल भेला गरी उक्त रकम वरावरको योजना कार्यक्रम समेत छनौट भई सकेको छ।

सभाध्यक्ष महोदय,

संघीय सरकार र प्रदेश सरकारसँग साझेदारीमा कार्यक्रम संचालन गर्न १ करोड २० लाख रुपैया विनियोजन गरेको छु भने बाढि पहिरो लगायतका प्राकृतिक प्रकोपबाट हुने धनजनको क्षती न्युनिकरण गर्नका लागि १५ लाख विनियोज गरेको छु,।

सभाध्यक्ष महोदय,

यो बजेटको कार्यान्वयन बाट सडकहरूको स्तर वृद्धि, उत्पादन र उत्पादकत्वमा सकारात्मक वृद्धि हुने, थप आय तथा रोजगारीका अवसरमा वृद्धि हुने, गरीबि न्युनिकरणमा सघाउ पुग्ने र समृद्ध गाउँपालिका निर्माणको आधारशीला खडा हुने विस्वास लिएकोछु।

सभाध्यक्ष महोदय,

बजेट तर्जुमाका लागि मार्गदर्शन गर्नु हुने गाउँपालिकाका अध्यक्ष ज्यू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू, वडा अध्यक्षज्यूहरू, कार्यपालिका सदस्यज्यूहरू, वडा सदस्य ज्यूहरू, राष्ट्रसेवक कार्मचारीहरू, विज्ञ सल्लाहकार समूह, विभिन्न राजनैतिक दलहरू, नागरिक समाज तथा पत्रकार जगत्, नीति क्षेत्र र गाउँपालिकाका आम नागरिकबाट प्राप्त सल्लाह, सुझाव र सहयोग प्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु। धन्यवाद।